

התוועדות

כבוד קדושת
אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן
מליובאוויטש

יום ב' דחג השבועות, ה'תשל"ג

חלק ב – יוצא-לאור לחג השבועות, ה'תשי"פ

יוצא לאור על ידי מערכת
„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים לבריאה
שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

התמים דובער שיחי

לרגל הכנסו לעול המצוות – ג' סיון, ה'תשי"פ

ולזכות אָחיו ואחיותיו שיחיו

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' לוי יצחק וזוגתו מרת חנה שיחיו מונדשיין

ולזכות זקניהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק וזוגתו מרת נחמה שיחיו איטקין

מרת פרומא שתחי יוניק

ימי עמנו, בנוגע לבעל המחבר של חמשה חומשי תורה, כ"ד ספרי תנ"ך וכו' וכו', ואלו שלמדו באוניברסיטה באשכנז, מקור דיעות וראיות משכנעות האמורות, זכו לשמוע בעצמם ובהתלהבות מפי בעלי ראיות משכנעות איך שמוחלט הדבר ואין בזה כל ספק מנקודה מדעית וכו' וכו', והוכיח סופם על תחלתם בנוגע למדעית הראיות ועאכו"כ להשכנעות אשר בהם, ולפלא עליו, כיון שמתחיל במכתבו שלומד מדעי יהדות באוניברסיטה, [נ]ע"פ השמועה ידועה באוניברסיטה כל דיעות בקורת המקרא וכו' וכו' שמסקנתם האחרונה מצדיקה פס"ד התורה הובא ברמב"ם, שהכופר באיזה חלק מתורה שבע"פ סו"ס כופר בכל התורה כולל גם תורה שבכתב, אלא שקבע הרמב"ם דין זה בהלכות תשובה, ואין לך דבר העומד בפני התשובה.

איני יודע ואפשר שיאמר לביטויים האמורים שהם חריפים, אף שלדעתי אין זה מספיק בערך חשיבות הענין, והוא אחד מ"יג העיקרים שאין תורה זו תהא מוחלפת ונצחית היא.

דא"ג אינו מובן כלל ממכתבו, מאי נפק"מ לעצם הענין אפילו לשיטה שמביאה, באם מחבר ספר הזהר הוא רשב"י או כמה דורות לאחריו זה, שהרי המאמין שכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש ניתנה למשה מסיני, הרי זה גם בנוגע לכמה דורות שלאחרי הרשב"י, ומי שבכלל אינו מאמין בזה, הרי גם רשב"י בכלל זה.

ובעמדנו ימים ספורים לפני זמן מתן תורתנו, יהי רצון שכאו"א מאתנו בתכ"י יקדים נעשה לנשמע ועיי"ז יזכה לשמיעה והבנה והשגה בכל חלקי תורתנו הנגלה והפנימית אשר לאמיתתו חד הוא כי תורה אחת ניתנה מה' אחד לגוי אחד בארץ.

שקבע הרמב"ם דין זה בהלכות תשובה: פ"ג ה"ח.
ואין לך דבר העומד בפני התשובה: רמב"ם שם ספ"ג.
תורה אחת: לשון הכתוב — בא יב, מט. ועוד.
מה' אחד: ואתחנן ו, ד.
לגוי אחד בארץ: שמואל-ב ז, כג. ועוד.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת חג השבועות הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בפעם הראשונה*) חלק שני מהתוועדות יום ב' דחג השבועות ה'תשל"ג, הנחה בלתי מוגה (חלק ראשון יצא לאור לש"פ במדבר, מבה"ח וער"ח סיון).

*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ראש חודש בו זמן מתן תורתנו, ה'תש"פ,
שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

(* ע"פ רשימה שנרשמה בעת ההתוועדות ע"י הרה"ת ר' זאב יחזקאל הכהן שי' כץ (לאחר שערך הברלה לעצמו).

©

Published and Copyright 2020 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5780 • 2020

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס
The PrintHouse
538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237
(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס
על ידי חיים שאול בן חנה
בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"
(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בכל זה כיון שכבר כתב ושאל, אענה עכ"פ על שאלות אלו אף כי בקיצור. (א) שואל ביאור הכתוב בספר התניא פרק ב', אשר טפת הזרע נמשכת ממוח האב, שלכאורה אין זה מתאים להנלמד בחכמת הביאולוגיאה וכו'.

מענה: האמור בספר התניא אינו מיוחד לתורת החסידות, כי מיוסד הוא על המבואר בכ"מ בספרים הקודמים בזמן לספר התניא.

אופן ההמשכה האמורה מבואר הוא במקום אחר, שענינו התעוררות מסוימת במוח האב, התעוררות רוחניות נמשכת מן המוח לאברי הזרע שמבשילה אותה ומתהווה טפת זרע, וע"ד ענין שני בשטח זה עליו אמרו חז"ל, אין קישוי אלא לדעת.

(ב) שמע אשר תורת החסידות מבוססת על תורת הקבלה וספריי ולכל לראש ספר הזהר, וכיון שישנם ראיות אשר לדעתו משכנעות בנוגע למחבר הזהר וסמכותו, הרי זה מפריע בעדו לכאורה להתמסר כדרוש ללימוד תורת החסידות.

מענה: אף שאינו נוגע כ"כ לענינו, הנה כיון שנגע בזה, המענה, הנה תורת החסידות היא חלק תורתנו כמו תורת הקבלה, ולא שמיוסדת על תורת הקבלה, [ו]סמכות ספר הזהר, הרי ע"ד השאלה הראשונה אין זה ענין שמובלט ע"י תורת החסידות, כי אם בעיני כל שלומי אמוני ישראל, הן השייכים לחסידות והן הנקראים בשם מתנגדים, נתקבל הזהר כחלק מתורה שבעל פה, ומאמינים אשר גם עליו נאמר, מאמר רז"ל, כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש נאמרה למשה מסיני.

בנוגע לשאלה מי הוא מחבר ספר הזהר, הרי כנ"ל הן רבנו הזקן בעל התניא והן הגאון מוילנא שלמדו ספר הזהר בהעמקה ובאופן להבין ולהשיג, בודאי ובודאי שלא נעלם מהם זה שכתב הר"י יעב"ץ וכו' בנוגע לקדמות ספר הזהר וכו', ובאו למסקנא מוחלטת שניהם גם יחד, אשר כנ"ל מחברו הוא רשב"י, וכהאריכות בזה בספרים הדנים בבעיית האמורה.

לכתבו הראיות המשכנעות להיפך, — בודאי ידוע גם לו אשר ישנם משכנעים מסוג זה, והובא לכל ולראשונה במדינת אשכנז הידועה לשמצה בדברי

מבואר הוא במקום אחר. . התעוררות רוחניות כו': ראה תו"א חיי שרה טז, א. ובכ"מ. אמרו חז"ל, אין קישוי אלא לדעת: יבמות נג, סע"ב. תורת החסידות. . תורת הקבלה: ראה קונטרס ענינה של תורת החסידות ס"ח (תו"מ התועדויות חמ"ה — תשכ"ו ח"א — ע' 264 ואילך. וש"נ). ובכ"מ. שלומי אמוני ישראל: לשון הכתוב — שמואל-ב כ, יט. מאמר רז"ל, כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש כו': ראה מגילה יט, ב. ירושלמי פאה פ"ב ה"ד. שמו"ר רפמ"ז. וראה לקו"ש ח"ט ע' 252. וש"נ. זה שכתב הר"י יעב"ץ: בספרו מטפחת ספרים.

כא. מהענינים העיקריים הקשורים עם מתן-תורה הוא — בחירת הקב"ה בעם ישראל, כדאיתא בשו"ע¹³⁷ "שכשיאמר ובנו בחרת יזכור מתן תורה".

והסדר בזה הוא: "אשר בחר בנו מכל העמים (ולאח"ז) ונתן לנו את תורתו"¹³⁸, וכבפשוטות הכתובים — שתחילה נאמר¹³⁸ "ואשא אתכם גו"¹³⁹ ואביא אתכם אלי גו' והייתם לי סגולה מכל העמים וגו'", ולאח"ז — "וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר"¹⁴⁰.

וזהו גם הטעם שאומרים בברכות ק"ש "ובנו בחרת מכל עם ולשון" — כי, ק"ש קשורה עם מ"ת¹⁴¹, ש"ה' אלקינו ה' אחד"¹⁴² הם כנגד אנכי ולא יהי' לך¹⁴³ (כללות התורה כולה¹⁴³), והרי ההקדמה למ"ת היא הבחירה בבנ"י.

וכיון שהבחירה בישראל באה בתור הקדמה למ"ת, עכצ"ל, שיש קשר ושייכות ביניהם, כדלקמן¹⁴⁴, בתור השתתפות בכינוס-תורה.

כב. ויובן בהקדם כללות הענין דמתן-תורה:

איתא במדרש²¹ "משל למה"ד למלך שגזר ואמר בני רומי לא ירדו לסוריא ובני סוריא לא יעלו לרומי, כך כשברא הקב"ה את העולם גזר ואמר השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם"¹⁴⁵, כשבקש ליתן התורה בטל גזירה ראשונה ואמר התחתונים יעלו לעליונים והעליונים ירדו לתחתונים, ואני המתחיל, שנאמר²⁰ וירד ה' על הר סיני, וכתוב¹⁴⁶ ואל משה אמר עלה אל ה'".

ובענין זה היא מעלת קיום המצוות לאחרי מ"ת לגבי המצוות שקיימו האבות קודם מ"ת — כידוע¹⁴⁷ שקיום המצוות קודם מ"ת הי' באופן שנפעל ענין רוחני ע"י הפעולה בדבר הגשמי, אבל לא נעשה שינוי בדבר הגשמי עצמו, שלא נעשה חפצא דקדושה (עליית התחתון).

כג. ואין סתירה מזה שגם קודם מ"ת מצינו ענין של שבועה

(137) שו"ע אדה"ז אר"ח ס"ס ס"ד. וש"נ.
(138) יתרו יט, ד"ה.
(139) החל מציאת מצרים, שתכליתה — מתן-תורה, כמ"ש "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה" (שמות ג, יב ובפרש"י).
(140) יתרו כ, א.
(141) ראה דב"ר פ"ב, לא.
(142) ואתחנן ו, ד.
(143) ע"פ ירושלמי ברכות פ"א ה"ה. וראה הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בשה"מ תש"ח ס"ע 203. תו"מ סה"מ חשון ע' שכא.
(144) בהבא לקמן — נכללו כמה פרטים מהמשך הדברים בענין זה בשיחת ש"פ נשא. (145) תהלים קטו, טז.
(146) משפטים כד, א.
(147) ראה בארוכה לקו"ש חט"ז ע' 212 ואילך. וש"נ.

בנקיטת חפץ, שזהו שאמר אברהם "שים נא ירך תחת ירכי ואשביעך גוי"¹⁴⁸, "לפי שהנשבע צריך שיטול בידו חפץ של מצוה .. והמילה היתה מצוה כו"¹⁴⁹ — דיש לומר בב' אופנים:

(א) נקיטת חפץ — "תקנת חכמים היא להטיל אימה על הנשבע"¹⁵⁰, ולכן, הרי זה תלוי בעיקר בה"גברא" ולא בה"חפצא"¹⁵¹, והיינו, שגם כאשר אין זה חפצא דקדושה כמו לאחר מ"ת, נעשית עי"ז הפעולה דהטלת אימה על הנשבע (ה"גברא").

(ב) גם להדעה שהחיוב דנקיטת חפץ הוא מן התורה — יש לומר, ש"שים נא ירך תחת ירכי" אינו כמו נקיטת חפץ שלאחרי מ"ת, שה"חפצא" שבו נתקיימה המצוה נעשה חפצא דקדושה (גם לאחרי גמר קיום המצוה), אלא שהמצוה נמשכת, דחשיב כאילו זה עתה (בשעה ששם ידו תחת ירכו) מקיים מצות מילה — כדברי הרג"צ¹⁵² שמצות מילה היא באופן של "פעולה נמשכת", וכדמוכח מסיפור בגמרא¹⁵³ "בשעה שנכנס דוד לבית המרחץ וראה עצמו עומד ערום .. כיון שנזכר במילה שבבשרו נתייבשה דעתו", היינו, שאין זה כמו היד שעליה הניח תפילין משך זמן לפנ"ז, אלא שהמצוה עצמה היא באופן של פעולה נמשכת, כאילו מקיים המצוה זה עתה.

ונמצא, שגם בנוגע למצות מילה יש חילוק בין קודם מ"ת ולאחר מ"ת, ובזה יתוסף ביאור במ"ש הרמב"ם בפיה"מ בחולין¹⁵⁴ ש"אין אנו מלין מפני שאברהם אבינו ע"ה מל עצמו ואנשי ביתו, אלא מפני שהקב"ה צוה אותנו ע"י משה רבינו כו".

כד. וכיון שהחידוש דמ"ת הוא ש"התחתונים יעלו לעליונים", הרי מובן, שכן הוא גם (ולכל לראש) בנוגע למציאותו של האדם העובד, שהוא בעצמו נעשה מציאות חדשה שהיא במעמד ומצב ד"עליונים", כיון שע"י קיום התומ"צ נעשה עבדו של הקב"ה, ו"עבד מלך מלך"¹⁵⁴.

אמנם, עוד לפני העבודה בקיום התומ"צ בפועל ובהקדמה לזה — צ"ל בעולם מציאות שמוכשרת להתעלות ל"עליונים" ולהיות בבחינת

(148) חיי שרה כד, ב.

(149) פרש"י עה"פ.

(150) ב"י לטור חו"מ ספ"ז סקכ"ה.

(151) וע"ד המבואר באחרונים לענין

איסורי דרבנן, שאינם איסור חפצא אלא איסור גברא (ראה הנסמן בלקו"ש חכ"א ע')

193 הערה 48. חכ"ט ע' 106.

(152) ראה מפענ"צ פ"ה ס"ח. וש"נ.

וראה גם תו"מ חנ"ח ע' 258 הערה 3. וש"נ.

(153) מנחות מג, ב.

(154) ספרי ופרש"י דברים א, ז. ועוד.

הוספה

בי"ה, ב' סיון תשכ"ד

ברוקלין

מר ... שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו בו כותב ראשי פרקים מדברי ימי חייו ואשר לאחרונה התחיל ללמוד תניא, ונתעורר אצלו שאלות בזה.

וע"פ התחלת מכתבו אשר עוסק במדעים, בודאי יודע אשר הגישה הנכונה להתקדם באיזה מדע שיהי' הוא לכל לראש ע"י לימוד ממושך ובעמקות ובידיעה מראש אשר אי אפשר להבין המדע לפרטיו תיכף להתחלת הלימוד בו, איזה מדע שיהי', ועאכו"כ מדע שאי אפשר לבוחנו במדידה ומשקל וכו', מדע מופשט, עכ"פ במובן הרחב של מלה זו, ורק לאחרי רכישת ידיעות די רחבות במדע האמור, בא הזמן לקושיות, ולא עוד אלא שדוקא גישה כהאמורה מכשירה את הלומד להבין המדע בעומק יותר לתרץ הקושיות בקלות יותר.

ואת"ל הרי כל האמור נכלל בסיפור קצר של חז"ל, כרגיל בסגנון המועט מחזיק את המרובה, הסיפור אשר קבלת התורה מותנה היא ואפשרית דוקא ע"י הקדמת נעשה לנשמע, שגם בלימוד עצמו ישנו המעשה בו, הלימוד, והשמיעה וההבנה לפרטיו ולעומקו, שאז תומת ישרים נתחם, ובאם לאו, הרי אפילו כשהלומד בר שכל הוא וכו' מתקיים בו סיוס הכתוב, עיין סוגיא מתן תורה, שבת פח' סוף ע"א וע"ב בתחלתו. כל האמור בנוגע לכל חלקי תורתנו כולל גם תורת החסידות, [ו]מובן שעוד יותר כל האמור מוכרח הוא בנוגע ללימוד חלק תורה שהוא יותר מופשט בערך שאר חלקי תורה הוא לימוד הקבלה.

מהכתוב לעיל מובן אשר כיון שרק עתה התחיל בלימוד תורת החסידות, טבעי הוא שלא בכל הפרטים צריך הוא לדייק ולהקשות וכו', כי אם רק לאחרי רכישת ידיעות די רחבות בחכמה מדע זו ועוד יותר בחלק תורה זו.

נדפסה ב"כפר חב"ד" גליון 834 (י"ד כסלו תשנ"ט) ע' 69 ואילך.

נכלל בסיפור קצר של חז"ל, כרגיל בסגנון כו': ראה ער"ז אג"כ ח"ב אגרת ד"רמ. ח"ט אגרת ד'תלח (ע' תמג). ז'רנו (ס"ע רנה). ח"כ אגרת ד'תקעה (ע' קג). ד'תקצו (ס"ע קעד). ח"כ"ב אגרת ח'שיב. ח"כ"ג אגרת ח'תתמב (ע' רטז). ח"כ"ז אגרת י'תנב.

המועט מחזיק את המרובה: ראה ב"ר פ"ה, ז. ויק"ר פ"י, ט. הובא בפרש"י צו ח, ג.

תומת ישרים תנחם .. סיוס הכתוב: משלי יא, ג.

תצא תורה גוי", ע"י לימוד התורה וקיום המצוות, ועד שזוכים לביטול הגלות, ולקבל פני משיח צדקנו, שיוליכנו קוממיות לארצנו, ויבנה מקדש במקומו ויקבץ נדחי ישראל, שלכן יתחייבו אז בכל המצוות שבתורה, גם אלו התלויות בארץ ובביהמ"ק כו'²³⁵, וגם לימוד התורה יהי באופן שמשיח ילמד תורה את כל העם²³⁶, בגאולה האמיתית והשלימה למטה מעשרה טפחים, בקרוב ממש.

[לאחרי ברכת המזון, תפלת ערבית והבדלה, חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א בידו הק' לכל הנאספים שיחיו מ"כוס של ברכה", ואח"כ בירך ברכה אחרונה.

טרם צאתו התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן הניגון "אתה בחרתנו".

"עבד מלך מלך", ולא עוד אלא ש"בכח" יש בו כבר ענין זה (ומצד זה יוכל לפעול זאת גם בעולם).

ובענין זה מודגשת מעלת בניי — שבהם בחר הקב"ה מכל שאר אומות העולם:

הבחירה בבניי קשורה עם עצם המציאות של בניי, שעליהם נאמר¹⁵⁵ "כי חלק הוי' עמו", "חלק אלקה ממעל¹⁵⁶ (וכפי שרבינו הזקן מוסיף) ממש¹⁵⁷ — "חלק" דייקא, שהוא מעין העצם דלמעלה, כתורת הבעש"ט¹⁵⁸ בשם הרס"ג¹⁵⁹ "העצם כשאתה תופס בחלקו אתה תופס בכלו", ומצד זה יש בהם ההכשרה שגם בהיותם בעולם למטה, הנה ע"י קיום התומ"צ יתעלו מ"תחתונים" ל"עליונים" ויהיו בבחינת "עבד מלך מלך", כיון שמלכתחילה הם מעין העצם דלמעלה.

[ועפ"ז יש לבאר מ"ש¹⁶⁰ "ולדבקה ברו" ע"פ פשוטו של מקרא [דאף שדרשו חז"ל¹⁶¹ "וכי אפשר לאדם לידבק בשכינה, אלא כל המשיא בתו לתלמיד חכם כו' מעלה עליו הכתוב כו'" (ע"ד דרוז"ל¹⁶² בפי' "ללכת בכל דרכיו", "מה המקום נקרא רחום וחנון אף אתה הוי רחום וחנון"), הרי "אין מקרא יוצא מידי פשוטו¹⁶³] — שכאשר האדם מקיים מצוה (נתינת פרוטה לעני וכיו"ב) אזי נעשה דבוק בשכינה].

וכיון ש"בנו בחרת מכל עם ולשון", לכן, ישנו חילוק מהותי בין קיום המצוות דבניי לקיום שבע מצוות בני נח ע"י אוה"ע [לא רק בכמות המצוות, שבניי נתחייבו בתרי"ג מצוות¹⁶⁴, תר"ו¹⁶⁵ מצוות יתירות, אלא שכללות גדר המצוות אצל בניי הוא באופן אחר לגמרי] — שע"י המצוות דבניי נעשה הענין ד"תחתונים יעלו לעליונים", ועד ש"גם אברי גוף האדם המקיימים המצוה .. נעשו מרכבה ממש לרצון העליון, כגון היד המחלקת צדקה לעניים וכו'⁸⁰; משא"כ אצל בניינח, שביחס אליהם נשארת בתקפה ה"גזירה" דעליונים לא ירדו לתחתונים ותחתונים לא יעלו לעליונים, ועד כדי כך גדול הריחוק שלהם מה"עליונים", ש"עכו"ם

(155) האזינו לב, ט.

(156) איוב לא, ב.

(157) תניא רפ"ב.

(158) ראה כש"ט בהוספות סרכ"ז. וש"נ.

(159) ראה גם תו"מ שם ע' 233. וש"נ.

(160) עקב יא, כב.

(161) כתובות קיא, ב.

(162) ספרי עקב שם.

(163) שבת סג, א. וש"נ.

(164) ועוד ז' מצוות דרבנן — בגימטריא

כתר (ראה הנסמן בלקו"ש שם ע' 110).

(165) בגימטריא "רות" — שזהו א'

הטעמים להמנהג לומר מגילת רות בחג

השבועות (ראה טעמי המנהגים עניני חגה"ש

סתר"כ).

(235) ראה רמב"ם הלי' תשובה ספ"ט. ועוד. לקו"ת צו יז, א. ובכ"מ.

(236) ראה רמב"ם הלי' מלכים רפ"א.

שלמד תורה" (מלבד בנוגע ל"שבע מצוות דידהו") הרי זה אצלו ענין של היפך החיים¹⁶⁶.

וזהו גם מה שמצינו שבתור הכנה לפרקי אבות, שהתחלתם בכללות הענין דמ"ת, "משה קיבל תורה מסיני ומסרה כו", מקדימים מאמר המשנה¹⁶⁷ "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, שנאמר¹⁶⁸ ועמך כולם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר" — שדוקא מצד זה שבנ"י הם "נצר מטעי מעשה ידי" (של הקב"ה), נעשו מוכשרים לקבל את התורה.

וזהו החידוש שנפעל במ"ת בכל סדר ההשתלשלות — שנתחדשה בעולם מציאות חדשה של בני"י שמוכשרים לקבל את התורה; ומה שלאח"ז ישנו ענין של גיור, שזוהי מציאות חדשה, שהרי "גר שנתגייר כקטן שנולד דמי"¹⁶⁹ (בדוגמת ענין הגירות שבמ"ת¹⁶⁹) — הרי זה בהמשך ובצירוף למציאות של בני"י שישנה כבר מקודם, כך, שבעולם אין זו מציאות חדשה; בנוגע לגר עצמו, הרי הוא מציאות חדשה, אבל לא בנוגע לעולם, שבו ישנה כבר המציאות של בני"י מאז שנתחדשה במ"ת.

כה. וביאור הענין בפרטיות יותר:

מההחילוק שבין "עליונים" ל"תחתונים" — ש"תחתונים" הם בהגבלה, משא"כ "עליונים" הם למעלה מהגבלה. ומזה מובן שהשייכות של בני"י לכללות הענין דמ"ת שעי"ז "תחתונים יעלו לעליונים", צריכה להתבטא בענין של העדר ההגבלה — ענין הנצחיות, בדוגמת הנצחיות של הקב"ה, כמ"ש¹⁷⁰ "אתה הוא ושנותיך לא יתמו".

[ואף שלכאורה לא שייך ענין של נצחיות בדבר שהוא בגדר הזמן, שהרי זמן (שהוא מורכב מרגעים) ונצחיות הם שני הפכים — הרי זה ע"ד שמצינו בנוגע לבריאת שמים וארץ, דכתיב¹⁷¹ "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם", שהם "חזקים כיום הבראם"¹⁷², שזהו"ע תוקף הנצחיות, והיינו, שהקב"ה הטביע בשמים וארץ שהם עצמם יהיו קיימים באופן נצחי, ועד שהסיבה לכך שיופסדו לעתיד לבוא היא רק לפי שאז יהי' רצון הבורא שיפסדו כו'¹⁷³].

מהם תהי' ספרי' כזו, כך, שגם הורי הילדים ובעלי-הבתים של העסקנים יוכלו להשתמש בה.

לו. ובנוגע להוצאות בכהנ"ל — הנה בלי-נדר ישתתפו מכאן בסכום שבין מעשר ל"עשר אעשרנו"²²⁹.

ויה"ר שתימצא ההיענות הנכונה — להשקיע את עצמו ("אריינווארפן זיך") במסירה ונתינה, מתוך אהבת ה', אהבת התורה ואהבת ישראל, בניצול ימי הקיץ להקמת מחנות-מחנות של ילדי ישראל עוסקים בתורה ומקיימים מצוות, דבר שיגרום נחת-רוח יהודי אמיתי להורים ולזקנים, בידעם שזוהי ה"ערבות" האמיתית לקיום התומ"צ.

ואז יקיים הקב"ה הבטחתו: "אם בחוקתי תלכו וגו' ונתתי גשמיכם בעתם"¹³³, וכל הברכות המנויות בפרשה, עד "ואולך אתכם קוממיות"¹³⁶ — ש"בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"²³⁰, נלך לקבל פני משיח צדקנו, בקרוב ממש.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן ניגון הכנה, ולאח"ז ניגון רבינו הזקן בן ד' הבבות (בבא הד' — ג"פ)].

* * *

לו. בין הענינים דמ"ת — היא ההכנה לכניסה לארץ ישראל, "ארץ טובה ורחבה"²³¹, "ארץ אשר גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"²³², שהרי המסע הראשון לאחרי מ"ת ה' באופן שהלכו מהלך י"א יום בשלשה ימים, כדי למהר את הכניסה לארץ²³³, ובאופן שכל צרכיהם היו להם מן המוכן, "לחם מן השמים"¹⁰⁷ (שבו טעמו כל הטעמים²³⁴), מים מבארה של מרים, וענני הכבוד שהיו מכבסים ומגהצים את בגדיהם כו'¹⁰⁸.

ומזה מובן, שכאשר הענין דמ"ת מתחדש בזמן מ"ת בכל שנה ושנה — מתחדשת גם ההכנה לכניסה לארץ ישראל (הן כפשוטה, אצל אלו שנמצאים בחוץ-לארץ, והן אצלו אלו שנמצאים בארץ ישראל) בגאולה העתידה לבוא.

וההכנה לזה — עי"ז שמנצלים את ימי הגלות האחרונים להתנהג (בעצמו ולהשפיע גם על הזולת להתנהג כן) באופן שיראו בגלוי ש"מציון

(171) בראשית ב, ד.

(172) ירושלמי ריש ברכות.

(173) ראה הנסמן בלקו"ש ח"ה ע' 97

הערה 19.

(166) סנהדרין נט, רע"א. וש"נ.

(167) שם ר"פ חלק.

(168) ישעי' ס, כא.

(169) ראה יבמות מו, א"ב. וש"נ.

(170) תהלים קב, כח.

(229) לשון הכתוב — ויצא כח, כב.

(230) בא יו"ד, ט.

(231) שמות ג, ח.

(232) עקב יא, יב.

(233) ראה פרש"י דברים א, ב.

(234) יומא עה, א.

כיון שבימי הקיץ יש חופש מלימודי חול — יכולים וצריכים לנצל זאת באופן שיתוסף ריבוי זמן ללימודי קודש, תורה ומצוות.

ולכל לראש — ע"י "מחנות קיץ" (מחוץ לעיר, או "מחנות קיץ יומיים" בתוך העיר) שמתנהלים על טהרת הקודש, שבהם יקלטו את כל ילדי ישראל, גם אלו שבמשך שאר ימות השנה נמצאים בבתי-ספר שבהם לא לומדים מספיק יהדות, או בתי-ספר חילוניים לגמרי.

ובפרט שבימי הקיץ יש גם מורים רבים שיש להם חופש, כך, שיכולים לנצל את מלוא הזמן לעסוק בחינוך בני ובנות ישראל, ולו על מנת לקבל פרס, ובלבד שיעסקו בחינוך מתוך מסירה ונתינה יותר מאשר לפי ערך קבלת הפרס.

יש להרעיש אצל כל אלו שיש להם השפעה בשטח החינוך, ועאכ"כ אצל אלו שקשורים באופן ישיר עם מוסדות חינוך, וכן אצל ההורים, וכן אצל התורמים — אשר, מבלי הבט על המצב שהי' בשנים שעברו, יש "להפוך עולמות" כדי להבטיח שבימי הקיץ לא ישאר ילד יהודי אחד מחוץ למסגרת של חינוך הכשר, כיון שיכניסו את כולם — אם במוסדות שכבר קיימים, או במוסדות חדשים, מבלי להכנס לחשבונות של ממון כו', ואין לך דבר העומד בפני הרצון!

לה. ועוד ענין בזה:

עיקר הסיבה לכך שיש הרבה ילדים שאינם מקבלים חינוך הכשר היא — בגלל העדר ידיעת ההורים בגודל חשיבות הדבר.

ומהעצות לזה — שבכל מקום יהיו ספריות²²⁶ שבהם יוכלו לעיין בספרים שעוסקים בעניני חינוך וכו', הן לקרוא בהם על אתר, או להשאילם למשך זמן,

— שעז"נ²²⁷ "אשרי .. עושה צדקה בכל עת"²²⁸, וכי אפשר לעשות צדקה בכל עת, דרשו רבותינו .. זה הכותב תורה נביאים וכתובים ומשאילין לאחרים" —

ושתהי' פרסומת על הדבר, ומתוך הדגשה שלא יצטרכו לשלם כסף עבור השימוש בספרים.

וההשתדלות בזה מוטלת על כל אחד, ולכל לראש — אלו שבלאה"כ שייכים לעסקנות ציבורית, ובפרט במוסדות חינוך, שבכל אחד

(228) תהלים קו, ג.

(226)

(227) כתובות נ, סע"א.

וענין זה מצינו להלכה בנגלה דתורה — שאין מיתה בציבור, שלכן, כשעלו בני' מן הגולה בימי עזרא, הקריבו קרבנות על חטא ע"ז שעבדו בימי צדקיהו, אע"פ שכבר מתו אלה שעבדו ע"ז¹⁷⁴.

והרי דין זה שייך אצל בני' דוקא — ולא רק במעמד כל עם ישראל בשלימותו, אלא אפילו חלק ממנו, כמו בעליית עזרא, שמספר העולים הי' כ-40 אלף¹⁷⁵, שאינו עולה אפילו לרובו של שבט, ואעפ"כ הי' להם דין ציבור בכל הפרטים, החל מהקרבת קרבן ציבור, שכל יחיד משתתף בו ע"י נתינת מחצית השקל באופן ש"מוסרו לציבור יפה יפה"¹⁷⁶;

משא"כ אוה"ע, שאצלם לא שייך הגדר של ציבור, כדאייתא בגמרא¹⁷⁷ בנוגע לטומאה "יצא עובד כוכבים שאין לו טומאה .. דאמר קרא¹⁷⁸ ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל, במי שיש לו קהל, יצא זה שאין לו קהל", ועאכ"כ שלא שייך אצלם הענין דאינו מת (ענין הנצחיות)¹⁷⁹.

כו. ובעומק יותר — מודגש הדבר בגדר המציאות ד"ציבור" גופא:

"ציבור"¹⁸⁰ — הוא לא רק קיבוץ של כו"כ פרטים יחדיו, אלא שע"י קיבוץ הפרטים נעשית מציאות חדשה שלמעלה מהפרטים, היינו, לא רק כלל של הפרטים, אלא כלל שלמעלה מפרטים, שלכן נשאר בקיומו גם לאחרי שבטלה מציאות הפרטים.

וצריך להבין: כיון שמציאות חדשה זו נעשית ע"י קיבוץ הפרטים — כיצד ניתוסף ונתחדש בה ענין שלמעלה ממציאות הפרטים, עד כדי כך, שגם לאחרי שבטלה מציאות הפרטים שמהם מורכב הציבור (שכבר מתו היחידים), קיימת מציאות הציבור (אין מיתה בציבור)?!

והביאור בזה:

מציאותם של בני' היא — "חלק הוי' עמו", "חלק" מהעצם דלמעלה — "הוי' אחד", שאינו מורכב מפרטים ח"ו. וכיון שהעצם כשאתה תופס בחלקו אתה תופס בכולו, נמצא, שגם כאשר בני' נמצאים למטה במציאות וציוור מוגבל של פרטים, יש בכל אחד ה"עצם" שבו, שזוהי מציאותו האמיתית.

(174) ראה הוריות ו, א. תמורה טו, ב.

(175) עזרא ב, סד.

(176) ראה ר"ה ז, סע"א ואילך. וש"נ.

(177) נזיר סא, ריש ע"ב.

(178) חוקת יט, כ.

(179) ראה מפענ"צ פ"א ס"א ס"ג. הנסמן בלקו"ש חכ"ב ע' 27.

(180) ראה שם פ"ד ס"ב ואילך. הנסמן

בלקו"ש חכ"א ע' 106 הערה 50.

אלא, שמציאות אמיתית זו היא בכח ובהעלם במציאות והציור המוגבל של כל פרט ופרט. ובענין זה הוא החידוש שנעשה ע"י קיבוץ הפרטים — שמתגלית ויוצאת מן הכח אל הפועל מציאותם האמיתית שהיא למעלה מהמציאות והציור המוגבל של כל פרט ופרט בפ"ע — "חלק הוי' עמו", חלק מן העצם דלמעלה.

וזהו גם הטעם שאין מיתה בציבור — כי, ענין המיתה שייך רק ביחס להמציאות והציור המוגבל שבזה חלוקים היחידים זמ"ז, אבל המציאות האמיתית שלהם (שמתגלית ובאה מכח אל הפועל ע"י קיבוץ הפרטים למציאות של ציבור), "חלק הוי' עמו" — הו"ע נצחי.

בסגנון אחר קצת: ענין הנצחיות ישנו במציאות הציבור ("קהל") עצמה (שזהו החידוש ד"ויקהל משה"181), והעובדה ש"אין מיתה" היא רק הוכחה שזהו ציבור אמיתי.

כז. ועפ"ז מובן הטעם שענין וגדר ה"ציבור" שייך רק אצל בני, משא"כ אצל אוה"ע הרי "עכו"ם .. אין לו קהל":

ובהקדמה, שהדין והגדר של "מלך" — שנעשה רק ע"י קיבוץ כו"כ יחידים להיות מציאות של "עם", שהרי "אין מלך בלא עם"182 — מצינו גם אצל אוה"ע, כמ"ש אדמו"ר הזקן בשולחנו ש"מלך אפי' נכרי שכבש איזו מדינה במלחמה קונה אותה כו"183, "אין זה גזל, שהקרקע נקנית בכיבוש מלחמה קנין גמור"184,

וראי' לדבר — מהא ד"עמו"ן ומואב טיהרו בסיחון" (דאע"פ שנאמר185 "אל תצר את מואב", וכן בעמו"ן כתיב186 "אל תצורם", מ"מ, כבשו בני את חשבון שהיתה של מואב, לאחר שכתבתי סיחון ממואב, וכמו כן בנוגע ל"ארנון עד יבוק"187 שכבש סיחון מבני עמו"ן)188, כי, אע"פ ש"קרקע אינה נגזלת"189, מ"מ, במה דברים אמורים, דוקא כשלקחת הקרקע היא ע"י יחיד, משא"כ כשנלקחת בכיבוש מלחמה ע"י מלך.

ונמצא, שגם אצל אוה"ע ישנו הגדר של קיבוץ כו"כ יחידים למציאות של "עם" (שרק אז שייך דין וגדר של מלך), ואעפ"כ, אין אצלם מציאות של "ציבור" — "עכו"ם .. אין לו קהל".

(181) ר"פ ויקהל. וראה יל"ש שבהערה
111.
(182) רבינו בחיי עה"פ וישב לח, לו. ועוד.
תניא שעהייה"א רפ"ז. ובכ"מ (נסמן בתו"מ
סה"מ תשרי ע' רלד הערה 86).
(183) חו"מ הלי' הפקר ס"ג.
(184) אר"ח סתרמ"ט ס"י.
(185) דברים ב, ט.
(186) שם, יט.
(187) חוקת כ"א, כד.
(188) גיטין לח, א (ובפרש"י).
(189) סוכה ל, ריש ע"ב. וש"נ.

לב. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה ועשית חג שבועות גו'.

* * *

לג. דובר בהתוועדות דערב חג השבועות218 אודות דברי המדרש212 שהקב"ה אמר לבנ"י "אני נותן לכם את התורה, אלא הביאו לי ערבים טובים שתשמרוה", עד ש"אמרו הרי בנינו עורכים אותנו".

וכיון שהתורה היא נצחית219, בכל הפרטים שבה, הרי מובן שכן הוא גם בנוגע לפרט זה — שקיום התורה ע"י בני תלוי בכך שמבטיחים את ה"ערבות" של הילדים, ע"י שמחנכים אותם מקטנותם בדרך התורה והיהדות, וכמ"ש220 "חנוך לנער גו' גם כי יזקין לא יסור ממנה".

ובענין זה יש אחריות וזכות מיוחדת לאמהות (וכן בנות שמתכוננות להיות אמהות) בישראל — שבהם תלוי עיקר גידולו וחינוכו של הילד במשך כל הזמן ש"צריך לאמו"221 (משא"כ לאחר שגדל, שאז ניתוסף בחלקו של האב, ועד לשנים שבהם עיקר החינוך תלוי באב), החל מלידתו, "מן הבטן" — להעמיד את הבית (שהרי "חכמות נשים בנתה ביתה"222) על עמודי התורה שעליהם נשען בית ישראל, שבו יחונך הילד באופן שיהי' ראוי להקרא "שומר משמרת הקודש",

— כפי שמצינו במנין בני לוי [ו"לא שבט לוי בלבד, אלא כל איש ואיש .. אשר נדבה רוחו אותו וכו"223] "מבן חודש ומעלה", שמיד "משיצא מכלל נפלים (ונעשה בר-קיימא) הוא נמנה לקרות שומר משמרת הקודש", כפי ש"למוד הוא אותו השבט להיות נמנה מן הבטן"224 —

וכאשר הילד מגיע לגיל שבו צריכים לשלוח אותו למוסד חינוך — יהי' זה מוסד חינוך על טהרת הקודש, כך, שבחינוך בדרך התורה והיהדות גופא יהי' זה באופן הטוב ביותר, כטבע של הורים שלא מסתפקים לתת לילדיהם את המינימום המוכרח בלבד, ומה גם שה"מינימום" הוא שכל יהודי יהי' שייך ל"גוי קדוש"225, שלומד תורתנו הקדושה, וחי חיים קדושים, כראוי למי ש"נמנה לקרות שומר משמרת הקודש".

לד. ובענין זה יש לנצל את ההזדמנות המיוחדת שקיימת בימי הקיץ — ע"י שמתכוננים לכך, כמו בכל דבר מסודר, בעוד מועד:

(218) תניא רפ"ז. ובכ"מ.
(219) משלי כב, ו.
(220) עירובין פב, א. וש"נ.
(221) משלי יד, א.
(222) רמב"ם הלי' שמיטה ויובל בסופן.
(224) במדבר ג, טו ובפרש"י.
(225) יתרו יט, ו.

האמת! הוא יכול להיות "חכם", ולערוך פלפול עם קושיות ותירוצים וכו', אבל השוחד מעוור את עיניו שלא לראות את הדברים לאמיתתם.

והגע עצמך:

על התורה נאמר²⁰⁷ "הלא כה דברי כאש", "מה אש אינו מקבל טומאה אף דברי תורה אין מקבלין טומאה"²⁰⁸, גם כאשר האדם הלומד הוא במעמד ומצב של היפך הטהרה; אבל יש דבר אחד ויחיד שמונע לפסוק דין בתורה (גם אם הוא במעמד ומצב של "מאן מלכי רבנן"²⁰⁹) — לקיחת שוחד!

ובמקרה של לקיחת שוחד, יש רק עצה אחת ויחידה — כדברי הגמרא²¹⁰ שצריך לומר "פסילנא לך לדינא", כיון שבענין זה שאודותיו קיבל שוחד שוב אינו נחשב ל"חכם" ו"צדיק" ("אויס חכם", "אויס צדיק"), ואדרבה, הוא עלול לסלף את הדין!

לא. וסיים, שכוונת הדיבור בזה — אף שלכאורה מה יועיל שצועקים על זה פעם נוספת — שיתוספו עוד צועקים ("נאך שראיייער'ס") שיצעקו על ענין זה וכו'.

והעיקר — שסוכ"ס תתבטל הגזירה, גם אם קשה לתאר זאת בדרך הטבע, ובפרט כשבאים ממ"ת, שפעל כמה ענינים שבדרך הטבע הי' קשה לפעול אותם.

ויהי"ר שיקויים מ"ש²¹¹ "ה' עוז לעמו יתן" — "אין עוז אלא תורה"²¹², ועי"ז — "ה' יברך את עמו בשלום", והיינו, שהדרך היחידה לפעול שלום בעולם ושלוש בין בני"ה היא — ע"י ההנהגה ע"פ "דבר ה' זו הלכה"²¹³, ובאופן ש"מציון תצא (לא חוקת העמים ח"ו, אלא) תורה ודבר ה' מירושלים"²¹⁴, ויקויים היעוד²¹⁵ "ואשיבה שופטיך בראשונה" (כמשמעות דברי הרמב"ם²¹⁶ שזה יהי' עוד לפני בוא המשיח, ועאכו"כ לפני ש"הרי זה משיח בודאי"²¹⁷), בקרוב ממש.

* * *

(207) ירמי' כג, כט.	(213) שבת קלח, ב.
(208) ברכות כב, א.	(214) ישעי' ב, ג.
(209) ראה גיטין סב, סע"א. זח"ג רנג, ב.	(215) שם א, כו.
(ברע"מ).	(216) בפיה"מ לסנהדרין פ"א מ"ג. וראה גם לקי"ש ח"ט ע' 105 הערה 74.
(210) כתובות קה, ב.	(217) רמב"ם הלי' מלכים ספ"א.
(211) תהלים כט, יא.	
(212) שהש"ר פ"א, ד. ועוד.	

וההסברה בזה — שקיבוץ כו"כ יחידים להיות "עם" פועל רק שניתוסף תוקף במציאות שלהם, שמצד זה נעשה דין וגדר של מלכות כו', אבל אין זה שייך לענין וגדר ה"ציבור" שישנו בבנ"י דוקא, שענינו התגלות המציאות האמיתית של ישראל שלמעלה מהגבלה — "חלק הוי' עמו", שמצד זה יש בהם ענין הנצחיות (אין מיתה בציבור), כנ"ל.

וזהו גם הטעם שאצל אוה"ע יכולה להתבטל מציאות העם¹⁹⁰ — כפי שמצינו¹⁹¹ ש"כשעלה סנחריב מלך אשור בלבל כל האומות ועירבם זה בזה וכו'", ובמילא נתבטלו גדרי העמים דעמון ומואב וכיו"ב, והיינו, לפי שמציאותם של אוה"ע היא מציאות מוגבלת ולא מציאות נצחית, שלכן שייך בה ענין של ביטול.

כח. ויש להוסיף, שענין הנצחיות שבישראל מתבטא לא רק בדין שאין מיתה בציבור (שזהו מצד התגלות אמיתית המציאות דישראל שלמעלה ממציאותם המוגבלת בעולם למטה), אלא גם במציאותו של כל יחיד מישראל בשייכות לגוף הגשמי:

ובהקדמה — שענין הבחירה בישראל אינו שייך לומר ביחס להנשמה, כי אם ביחס להגוף, כפי שמבאר אדמו"ר הזקן¹⁹² ש"ובנו בחרת מכל עם ולשון הוא הגוף החומרי הנדמה בחומריותו לגופי אומות העולם".

ומזה מובן שמצד ענין הבחירה בישראל שבמ"ת נעשה שינוי במציאות הגוף הגשמי של איש הישראלי, שהחל מלידתו (עוד לפני התחלת העבודה בקיום התומ"צ) שונה הוא מגופי אוה"ע, ולדוגמא — כפי שמצינו במסכת שבת¹⁹³ ש"עכו"ם .. כיון דאכלין שקצים ורמשים חביל (חס) גופייהו", משא"כ בני"ה, ובכללות יותר — "ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן"¹⁹³ (זוהמת הגוף).

ועד כדי כך, שבגופו של איש ישראל ישנו ענין הנצחיות — דאף שישנו ענין המיתה, סילוק הנשמה מן הגוף, הרי סוכ"ס יהי' הענין דתחיית המתים, ואמרו חז"ל¹⁶⁷ "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא", דקאי על עולם התחיית¹⁹⁴, שאז יהי' קיום הגוף דכאו"א מישראל באופן נצחי.

(190) ועד"ז בכל יחיד מאוה"ע — שיכול להתבטל מציאותו של גוי ע"י גיור, משא"כ בישראל, ש"אע"פ שחטא ישראל הוא" (סנהדרין מד, רע"א), להיותו מציאות נצחית.	(193) שם קמו, רע"א. — ואף שע"י חטא העגל חזרה זוהמתן, הרי אין זה באותו אופן כמו שהי' לפני"ז (ראה לקו"ש חכ"א ע' 151 הערה 52).
(191) רמב"ם הלי' איסו"ב ספ"יב.	(194) כדמוכח מהמשך דברי המשנה "ואלו שאין להם חלק לעולם הבא, האומר אין
(192) תניא פמ"ט.	

[ולהעיר, שדעת הרמב"ם¹⁹⁵ היא שלאחרי התקופה דתחיית המתים חוזרים לעפרם, ואז יהי תכלית שלימות השכר דעולם הבא לנשמות בלא גופים. אבל ההכרעה היא כדעת הרמב"ן¹⁹⁶ שתכלית שלימות השכר הוא בעולם התחי' לנשמות בגופים דוקא¹⁹⁷, ועפ"ז נמצא שהגוף ישאר בקיום נצחי].

ויש להוסיף¹⁹⁸, שכיון שבתחיית המתים יהי הגוף בקיום נצחי, הרי גם השינוי שנעשה בגוף בזמן המיתה אינו שינוי אמיתי, להיותו שינוי החוזר לברייתו שאינו קונה¹⁹⁹. ולאידיך גיסא, בנוגע לאוה"ע — כיון שאצלם אין ענין הנצחיות²⁰⁰, הרי גם בזמן שגופם קיים אין זה קיום אמיתי, כיון שזהו שינוי החוזר לברייתו²⁰¹.

והסיבה לענין הנצחיות שבגופו של איש ישראל היא — מפני שבו בחר הקב"ה, כאמור, ש"ובנו בחרת מכל עם ולשון הוא הגוף כו".

וכיון שמצד בחירתו של הקב"ה בישראל נעשה בהם ענין הנצחיות, היינו, שמציאותם היא למעלה מהמציאות המוגבלת של ה"תחתונים" — הרי מובן שהבחירה בישראל היא ההקדמה למ"ת, שע"ז נעשו מוכשרים להחידוש דמ"ת ש"תחתונים יעלו לעליונים".

כט. ובעמדנו כחג השבועות, שבו ששים ושמחים על הבחירה בעם ישראל — הנה כאן המקום להזכיר ולעורר אודות הענין האיום של "מיהו יהודי":

מדובר כאן לא רק אודות ענין פרטי בתומ"צ, ועד לג' הענינים הכי חמורים דעבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים²⁰², שיש בהם החיוב דיהרג ואל יעבור, אלא יתירה מזה — ענין שמהרס את כל החידוש של

תחיית המתים מן התורה, "הוא כפר בתחיית המתים לפיכך לא יהי לו חלק בתחיית המתים, שכל מדותיו של הקב"ה מדה כנגד מדה" (גמרא שם).
 (195) הלי' תשובה פ"ח ה"א.ב. פיה"מ לסנהדרין פרק חלק (ד"ה ועתה אחל).
 (196) בשער הגמול בסופו (בהוצאת שאוועל — ע' שט).
 (197) ראה לקו"ש צו טו, ג. דרושי ש"ש סה, סע"ד. סהמ"צ להצ"צ מצות ציצית (דרמ"צ יד, ב).
 (198) ראה גם לקו"ש ח"ו ע' 84 ואילך.
 (199) ראה ב"ק צג, ב. צו, א. רמב"ם ה' גזילה פ"ב ה"י. שו"ע חו"מ ס"ש ס"ה. (200) ולהעיר, ש"חסידי אומות העולם" יש להם חלק לעולם הבא (רמב"ם ה' מלכים ספ"ח) — כיון שמקיימים שבע מצוות שנצטוו בני נח לא מפני הכרע הדעת, אלא מפני שצוה בהן הקב"ה בתורה והודיענו ע"י משה רבינו כו", שלכן, ישנו ציווי על ישראל "לכוף את כל באי עולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח" (רמב"ם שם).
 (201) וע"ד שמצינו ב"ג"ר ש"סורו רע" (מכילתא משפטים כב, כ), ועאכו"כ בנוגע לגוי.
 (202) ראה גם תו"מ ח"ס"א ע' 162. וש"נ.

מ"ת, שאז הי' הגיור של עם ישראל (שהתחלתו ביצי"מ וסיומו במ"ת), שבו בחר הקב"ה מכל העמים להיות לו לעם סגולה, כולל גם "גרך אשר בשעריך"²⁰³ שמצטרף לעם ישראל ע"י גיור כהלכה; ואעפ"כ מעיז יהודי — לאחרי שמצטרף אליו גוים, כולל גם ערביים — להודיע בכל העולם כולו שיש אפשרות שגויים ירשמו בתור יהודים גם ללא גיור כהלכה, ומוסיף לומר שזהו ענין שלטובת עם ישראל, ועד שזה "הישג דתי"!... אף שהם בעצמם יודעים את האמת — שאינם מרמים אף אחד!

ועוד זאת, שמסביבו עומדים יהודים שיש בידם למחות ואינם מוחים — כידוע גדול החומר שבדבר, אפילו במעמד ומצב שהקב"ה אומר "גלוי וידוע לפני שאם מיחו בהם לא יקבלו מהם", שכן, גם "אם לפניך גלוי, להם מי גלוי"²⁰⁴.

ולאחרונה ניתוסף בזה עוד ענין של פראות ("א' ווילדקייט"): :

יש שמסכימים שצריך אמנם לתקן את החוק, שנוגע גם לאלו שאינם דתיים, וגם בחוקי-לארץ וכו', אבל הם אומרים, שעכשיו אין זה הזמן המתאים לכך, כיון שצריך להתכונן לבחירות... ולאחרי שיסתיימו הבחירות אז נראה...

(כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בבת-שחוק): ב"חדר" היו מספרים מילתא דבדיחותא²⁰⁵, אודות יהודי "חוכר" שה"פריץ" שכנע אותו להמיר את דתו, וכאשר הערה עליו רוח ממרום לשוב ליהדותו, אימלך בדביתהו, ואמרה לו: כיון שעכשיו סוף אדר, מוטב לדחות זאת עד לאחרי הפסח, כדי לחסוך את הטירחא הגדולה שבהכנות לפסח, ובנתיים תמשיך ה"עבודה זרה" ("די געטשקע") לעמוד בפנית הבית!...

וגם מה שמבטיחים לעשות לאחרי הבחירות — ראו כבר בעבר שלא קיימו שום הבטחה, במקרה שהי' חשש שהדבר עלול לפגוע ב"כסא" שלהם!...

ל. בהמשך הדברים דובר גם אודות חומר הענין של קבלת שוחד:

התורה אומרת ש"השוחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים"²⁰⁶. כלומר, אין הכוונה שהוא יודע שזה דבר פסול ואעפ"כ אומר שזה דבר כשר, כמו לומר על גוי שהוא יהודי, או לומר על מי שאסור לבוא בקהל שהוא מותר לבוא בקהל, אלא השוחד מעורר את עיניו לחשוב שכן הוא

(203) יתרו כ, י"ד. ועוד.
 (204) ראה שבת נה, א.
 (205) ראה גם תו"מ ח"ס ס"ע 499 ואילך. וש"נ.
 (206) פ' שופטים טז, יט.